

Der det hele startet

Av sr. Anne Bente Hadland OP

–Jeg kan ikke snakke om kunsten uten å snakke om troen, kommer det fra Ingunn omtrent før vi er kommet i gang med intervjuet. –Det er helt i orden, det, svarer jeg, og så er vi i gang.

Vi befinner oss i Ingunns atelier og hjem, hvor også hennes mann Per Morten Gulbrandsen har sitt atelier – billedkunstner han med.

Jeg tenkte vi kunne starte med å plassere deg som katolikk, hvor har du kirketilhørigheten fra?

–Jeg er fast kirkegjenger i St. Olav i Oslo og kommer fra en stor katolsk familie. Farmor ble kjent med katolisismen da hun arbeidet på St. Josephs hospital i Porsgrunn, og konverterte som attenåring. Jeg gikk på St. Sunniva som barn og vokste opp med troen.

Det var på St. Sunniva hun lærte å veve. – Jeg var så klønete i håndarbeid, sier hun. –Er det virkelig sant? –Ja, og vevingen ble faktisk redningen. Jeg elsket det og kunne be om å få bruke friminuttene til det også.

Men Ingunns vei gikk ikke direkte til billedveven eller kunsten forøvrig. Både profesjonelt og personlig skulle hun ta noen «omveier». Hun studerte nordisk, historie og filosofi. I tyveårsalderen forsvant kontakten med troen og Kirken. Hun praktiserte ikke lenger. –Men det var vanskelig å være katolikk og samtidig ikke være det, sier hun. Den samme tvetydigheten gjorde seg gjeldende på andre områder. Hun var i gang med sin universitetsutdanning – målet var lektor i gymnaset – men forteller at hun under studietiden stadig søkte

Ingunn Cecilie Lyng, f. 1951, har laget korsvei og altertavle i St. Frans, Larvik. Nå aktuell med korsveien i St. Johannes kirke.

seg til kunsthyllene i bokhandelen på Blindern.

Hvor lenge var du borte fra Kirken?

– Det er vanskelig å tidfeste nøyaktig, men det skjedde ting i livet mitt som bidro til å gi livet ny retning, kan du si. Jeg hadde en drøm som var spesifikt religiøs selv om jeg fortsatt var ikke-troende. Det var på 70-tallet. Jeg drømte at jeg møtte Kristus. Jeg visste det måtte være han – jeg fikk en indre overbevisning om at denne mannen var Herren, og falt på kne. Han la hånden på skulderen min og sa «du er tilgitt» og føyde til, med en fasthet: « ... men du skal forvalte ditt pund.»

– Da jeg våknet, tenkte jeg: Hva mente han? Der og da visste jeg at jeg skulle søke Kunst- og Håndverksskolen. Jeg satte i gang, rakk akkurat å få levert oppgavene til opptaksprøven og kom inn. Fremdeles hadde jeg problemer med helt å tro på drømmen. Jeg tolket den psykologisk og var fortsatt veldig tvilende.

– På Kunst- og Håndverksskolen traff jeg mannen min. Erfaringen av og møtet med kjærligheten gjorde at jeg begynte å be igjen. Så gikk det mange år. Jeg fullførte Kunst- og Håndverksskolen, hadde min første separatutstilling – maleri – jobbet intenst og møtte veggen. I den krisen og gjennom de erfaringene kom jeg ut, jeg åpnet meg, fikk en sterk erkjennelse av Gud. Jeg satt en ettermiddag ved arbeidsbordet

og tenkte på hva som hadde skjedd og som hadde berget meg: nære mennesker som støttet og hjalp – og, vil jeg tro, også ba for meg; hendelser og personer som dukket opp på rette tidspunkt. Da kom erkjennelsen med styrke: Det er Gud! Endelig var linjen åpnet igjen ... Det førte meg inn i en prosess hvor jeg er fremdeles, det er veien jeg skal gå.

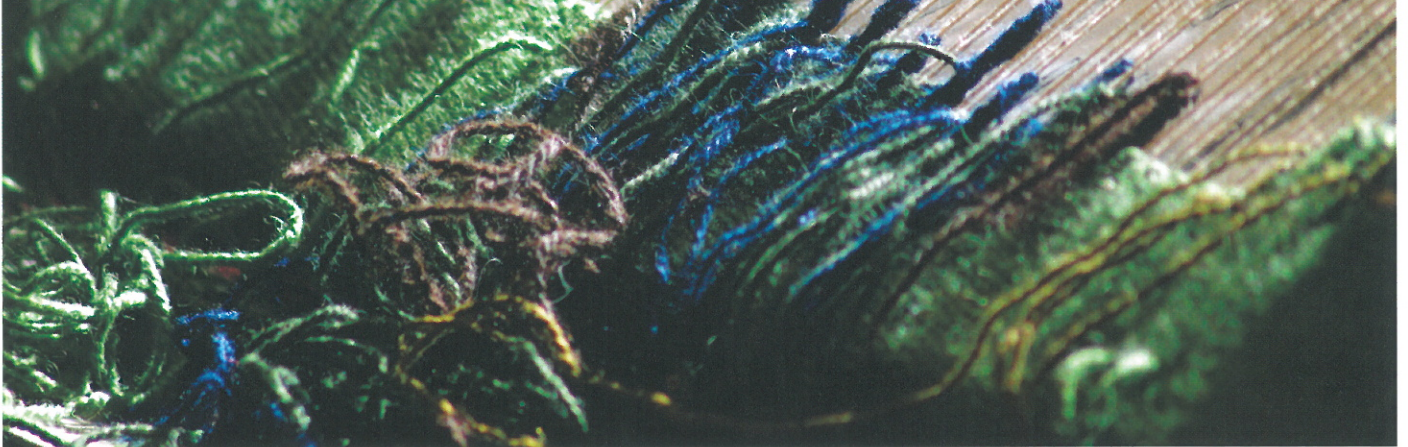
– Men det tok tid. Jeg leste Nina Karin Monsens bok «Det elskende menneske», hvor hun sier at «det er like fornuftig å tro som ikke å tro», og jeg kom i kontakt med pastor Beckers, som dengang var sogneprest i St. Olav. Han hjalp meg tilbake. Jeg trengte en prest som kunne forstå at det var mulig å gå en runde ut!

Fikk dette konsekvenser for ditt kunstneriske uttrykk?

– Det gjorde det. Jeg fikk mer og mer behov for å uttrykke troen gjennom kunsten.

På Kunst- og Håndverksskolen ble jeg jo konfrontert med den veldig politiske vendingen kunsten hadde tatt på 70-tallet. For meg gjaldt det å prøve å finne meg selv i de nye retningene. Da kom jeg over Stein Mehrens bok «Kunstens vilkår og den nye puritanismen». Det var et opprør mot mye av det som rørte seg – mange påfunn uten kjerne. Der bruker han uttrykket «Tanker som tenker seg selv overalt» – de tankene i tiden som øver, gjerne ubevisst, stor innflytelse på oss. Vi bør bli klar over

Begynnelsen på bilde av St. Sunniva. Det skal bli en gave fra NKKF til den nye kirken i Trondheim.

dem. Hva bunner de egentlig i? Hvordan forholder jeg meg til dem? Det vil kunne gi en ny frihet, og det skjedde med meg. Jeg visste jeg skulle lytte til min indre stemme og finne en personlig vei, jeg opplevde vel at jeg ble gitt et rom. Kunsten må ha elementer av skjønnhet, men også et innhold. Jeg valgte vel litt på tvers av det «hotteste». Men livet som billedkunstner er komplisert enten man går på tvers eller ikke.

– Jeg har vært representert på Høstutstillingen, fått stipend, hatt noen utstillinger, men vi har jobbet ved siden av, både mannen min og jeg, for å få det til å gå rundt, jobbet på lager. Hver gang det har sett som svartest ut, har det kommet løsninger.

– Men som sagt, jeg ønsket å formidle troen og forsøkte å legge inn noen «åpninger» i maleriene mine, men folk så ikke antydningene mine. Så oppdaget jeg en billedvev av Hanna Ryggen, «Synderinnen og Kristus», og det inspirerte meg til å begynne med veving. På St. Sunniva skole var det

jo vevingen som gjorde at jeg lyktes i håndarbeid, og i 1999 kjøpte jeg en vev og begynte for alvor. Så nå både vever og maler jeg.

– Jeg har gitt opp å uttrykke noe av trosinnholdet i maleriene, men vevingen egner seg godt for å uttrykke bibelske motiver. Jeg vever hele tiden, noe forsvinner ut av huset, andre ting beholder jeg. Jeg blir knyttet til det jeg lager, vevingen er en langsom og meditativ teknikk. Velldig tidkrevende, men jeg elsker det!

Det er påtagelig at samtidskunst blir lite brukt ved utsmykningen av våre kirker: Det har lett for å ende opp med kopier av kjente skulpturer enten det dreier seg om Fatima-madonnaer eller norske middelalderske, men du er representert i to av våre kirker?

– Ja, og det er jeg takknemlig og glad for. Jeg har fått overveldende mye positiv respons på det. Det er krevende å lage kirkutsmykninger, å finne et formspråk som når ut til alle – så sammensatte som våre menigheter jo er. Vi har så mange forskjellige kulturer, men

billedveven har et direkte språk, og det er mitt. Det knytter på samme tid an til stedlige og lokale tradisjoner, og det er åpent og vidtfavnende.

– Kirkekunst er brukskunst, den skal tjene de troende – den må berøre og inspirere vårt trosliv. Derfor ble jeg så glad da biskop Bernt Eidsvig sa til meg at man kan be foran mine bilder. Det er kirkekunstens kall.

– Jeg har et grunnleggende behov for å være skapende. Man blir urolig og ulykkelig om man ikke følger den veien. Skal jeg trives i livet, må jeg være skapende! Det ligner litt på et kall, i hvert fall slik jeg har lest om det. Motgangen slår meg ikke ut. Man får en styrke! Er det ikke det som er meningen med et kall? Jeg har mange ganger kommet tilbake til drømmen jeg hadde, og den har styrket meg gjennom disse årene. Den ga meg et rom, et sted å komme tilbake til der det hele startet.

